

debatt@klassekampen.no

KRONIKK
& DEBATT

TERRORISME

Susanne Urban

En ung islamist halshogger en fransk lærer for å ha vist Mohammed-karikaturer i undervisningen. Franske styresmakter svarer med å projisere karikaturer i megaformat på offentlige bygninger. Så knivstikker en ny ung mann fra en tidligere fransk koloni tre mennesker i en fransk kirke.

Bare to uker etter de første drapene i Frankrike skyter en mann rundt seg i sentrum av Wien, min hjemby. Han sårer 22 og dreper fire. På østerriksk TV hører jeg mye klokt bli sagt, fra ulike hold: psykologer, religiøse, statsministeren, innenriksministeren, unge muslimer. Nyhetsankeret stiller veldig tydelige, men ikke polariserende spørsmål. Budskapet jeg hører er dette: Radikale islamister ønsker splittelse. De ønsker ikke at muslimer og ikke-muslimer skal leve sammen side om side. La oss ikke gi dem splittelse og hat!

Hva om deeskalering, brobygging og dialog hadde vært reaksjonen på det forferdelige drapet på læreren? Hva om teologer og jurister fra ulike trossam-

funn ble satt sammen for å trekke opp grensen mellom ytringsfrihet og krenkingsfrihet? Får vi mer trygghet med bevæpnet politi på hvert gatehjørne – eller med rådgivere drillet i fredelig konflikthåndtering?

Terrorhandlinger er utilgivelige. Samtidig er de et symptom. Det er en sammenheng mellom unge menn som kommer i en situasjon der de søker mot vold på den ene siden, og århundrer med vestlig kolonialisering av muslimske land fulgt av årtier med vestlig destabilisering av Midtøsten på den andre. Generasjoner av unge mennesker har fått ødelagt samfunn og kulturer de har røtter i – og de ser ingen muligheter til å få sin del av kaken vi forsyner oss av med begge hender.

For å demme opp mot unge menn som skyter eller knivstikker, må vi bekjempe årsakene. Frustrasjon har *aldri* blitt kurert med overmakt. Selv et gjennommilitarisert overvåkingsamfunn kan ikke gi hundre prosent trygghet mot terror.

Et trygt og fredelig samfunn skapes ved å forsone traumer, løse konflikter, ved å øke likeverd og styrke empati. Oberstløy-

tnant Tormod Heier skriver det slik: «Skal du vinne freden framfor krigen, må du komme til kjernen av problemet. Kommer du fra utlandet for å hjelpe, må du være diplomat – ikke militær.» Hvor klokt er det da å bruke millioner på en norsk kampskvadron stasjonert i muslimske Jordan? Begrunnelsen er blant annet at Norge fra nyttår har en plass i FN's sikkerhetsråd, noe som «gjør oss mer utsatt».

Hvorfor? I FN's sikkerhetsråd er de fem faste medlemmene ikke bare verdens største våpeneksportører, de har også vetorett: det er fire kristne makter (USA, Storbritannia, Frankrike, og Russland) og en konfusiansk (Kina). Vi lever i en verden med 1,9 milliarder muslimer. Å tro at FN's sikkerhetsråd har legitimitet i den muslimske delen av verden er naivt. Hva er Norges offisielle holdning til dette?

For å fremme fredskultur trenges sterke institusjoner som fredsdepartementer, og fredsbygging som fag i skolene. Gi meg stortingspartier med fredskultur på programmet!

Susanne Urban,
forfatter av «Galtungs
metode for fred»
susanne@urbanrabbe.no